

#3(37)2025

ЕНПФ

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

2

ЖАҢАЛЫҚТАР / НОВОСТИ

Әлеуметтік осал санаттарға жататын салымшылардың салық салынатын табысын қайта есептеп, ЖТС қайтаруға құқығы бар Вкладчики, относящиеся к социально уязвимым категориям, имеют право на перерасчет облагаемого дохода и возврат ИПН

12

САРАПТАМА / АНАЛИТИКА

Табысты алмастыру коэффициентінің маңызы және оның зейнетақы жүйесіндегі рөлі
Чем важен коэффициент замещения дохода и его роль в пенсионной системе

6

ЖАҢАЛЫҚТАР / НОВОСТИ

Жаңа Салық кодексі: БЖЗҚ-дан төлем алушыларға қатысты не өзгереді?
Новый Налоговый кодекс Республики Казахстан: что изменится для получателей выплат из ЕНПФ

16

КӘСІПҚОЙ / ПРОФЕССИОНАЛ

Табыс тарихы
История успеха

10

ЖОБАЛАР / ПРОЕКТЫ

Эфирде «Зейнетақы навигаторы»: Business FM радио-толқынында және Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры мен Business FM-нің YouTube-арналарында жаңа маусым «Пенсионный навигатор» в эфире: новый сезон на радиостанции Business FM и YouTube-каналах Business FM и БЖЗҚ ЕНПФ

21

МЕНІҢ ЕЛІМ / МОЯ СТРАНА

Еліміздің еңселі заңына – 30 жыл!
Основному закону страны – 30 лет!

Әлеуметтік осал санаттарға жататын салымшылардың салық салынатын табысын қайта есептеп, ЖТС қайтаруға құқығы бар

Өтеуге құжат тапсыру мерзімі 5 жылға дейін ұзартылды.

Қазақстан Республикасының жаңа Салық кодексі 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енеді. Сонымен қатар, қолданыстағы Салық кодексіне әлеуметтік осал санаттарға жататын және тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) емделу ақысын төлеу үшін біржолғы зейнетақы төлемдерін (БЗТ) пайдаланған БЖЗҚ алушылары мен салымшыларының мүдделерін қорғайтын өзгерістер енгізілді.

Қандай өзгерістер енгізілді?

Әлеуметтік осал топтарға жататын тұлғалар біржолғы зейнетақы төлемдері түрінде салық салынатын табысқа стандартты салық шегерімдерін қолдануға құқылы. Олардың көпшілігі тұрғын үйге және (немесе) емделуге БЗТ алған кезде жеке табыс салығын (ЖТС) бірден төлеген. Сонымен қатар, 2024 жылғы 1 қаңтардан

Вкладчики, относящиеся к социально уязвимым категориям, имеют право на перерасчет облагаемого дохода и возврат ИПН

Срок подачи документов на возмещение продлен до 5 лет.

Новый Налоговый кодекс Республики Казахстан вступит в силу с 1 января 2026 года. В тоже время в действующий Налоговый кодекс внесены изменения, затрагивающие интересы получателей и вкладчиков ЕНПФ, которые относятся к социально уязвимым категориям и воспользовались единовременными пенсионными выплатами на улучшение жилищных условий и (или) оплаты лечения (ЕПВ).

Какие изменения внесены?

Лица, относящиеся к социально уязвимым группам, имеют право на применение стандартных налоговых вычетов к налогооблагаемому доходу в виде единовременных пенсионных выплат. Многие из них при изъятии ЕПВ на жилье и (или) лечение оплатили индивидуальный подоходный налог (ИПН) сразу при осу-

бастап мұндай тұлғалардың БЗТ түріндегі салық салынатын табысына стандартты салық шегерімдері (882 АЕК шегінде) қолданылады. Бұл осы санатқа жататын алушылар БЗТ алған күннен бастап үш жыл ішінде ЖТС қайта есептеу мен өтеуді қолдану үшін БЖЗҚ-ға тиісті өтінішпен және растайтын құжаттармен жүгіне алатынын білдіреді. Алайда, БЗТ-ны 2021-2022 жылдары алған адамдар әртүрлі себептермен бұл мүмкіндікті пайдалана алмады. Енді ҚР Салық кодексіне өзгерістермен толықтырулардың қабылдануына байланысты 2025 жылғы 15 шілдеден бастап жеке тұлғалардың осындай өтініштері үшін белгіленген талап қою мерзімі 3 жылдан 5 жылға дейін ұлғайтылды.

ЖТС қайтару құқығын кім пайдалана алады?

ЖТС қайтаруға құқығы бар жеке тұлғалардың тізбесі қолданыстағы Салық кодексінде айқындалған. Бұл бірінші, екінші немесе үшінші топтағы мүгедектер, мүгедек балалардың ата-аналарының немесе қамқоршыларының бірі, бала асырап алушылардың бірі, жетім балалардың асырап алушы ата-аналары, соғыс ардагерлері және басқа санаттар. Мұндай азаматтардың толық тізбесі Салық кодексінің 346-бабында көрсетілген.

Қайда жүгіну керек?

БЗТ бойынша салық салынатын табысты айқындау кезінде стандартты салық шегерімдері қолданылмаған зейнетақы төлемдерін алушылар, оларды қолдану құқығы болған жағдайда, кірістерді қайта есептеу және ЖТС өтеу үшін стандартты салық шегерімдерін қолдануға өтінішпен және растайтын құжаттармен БЖЗҚ-ның жақын жердегі филиалына шұғыл түрде жүгінуі қажет.

Стандартты салық шегерімі қолданылғаннан кейін, бұған дейін ЖТС ұсталған

существлении выплаты. Вместе с тем, с 1 января 2024 года к налогооблагаемому доходу таких людей в виде ЕПВ применяются стандартные налоговые вычеты (в пределах 882 МРП¹). Это означает, что получатели, относящиеся к данной категории, могут обратиться с соответствующим заявлением и подтверждающими документами в ЕНПФ для применения перерасчета и возмещения ИПН в течение трех лет с даты получения ЕПВ. Однако те, кто изъясал ЕПВ в 2021-2022 годах, по разным причинам сделать это не успели. Теперь в связи с принятием изменений и дополнений в Налоговый кодекс РК, с 15 июля 2025 г. срок исковой давности, установленный для таких обращений физических лиц, увеличен с 3 до 5 лет.

Кто имеет право на возврат ИПН?

Перечень физических лиц, имеющих право на возврат ИПН, определен действующим Налоговым кодексом. Это лица с инвалидностью первой, второй или третьей групп, один из родителей или опекунов детей с инвалидностью, один из усыновителей (удочерителей), приемных родителей детей-сирот, ветераны боевых событий и другие категории. Полный перечень лиц – в 346 статье НК.

Куда нужно обратиться?

Получателям пенсионных выплат, которым при определении облагаемого дохода по ЕПВ стандартные налоговые вычеты при наличии права на их применение не были осуществлены, необходимо срочно обратиться в ближайший филиал ЕНПФ с заявлением и подтверждающими документами на применение стандартных налоговых вычетов для перерасчета доходов и возмещения ИПН.

После применения стандартного налогового вычета ИПН будет возвращен

болса, ол алушының жеке зейнетақы шотына қайтарылады. Егер ЖТС төлеу кейінге қалдырылған болса, онда ай сайынғы зейнетақы төлемдерін алған кезде оны төлеуге қатысты міндеттеме алынып тасталады.

Аталған өзгерістер 2025 жылғы 31 желтоқсанға дейін (қоса алғанда) қолданыста болады, өйткені 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасының жаңа Салық кодексі күшіне енеді.

Анықтама үшін. Қолданыстағы Салық кодексіне сәйкес БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы төлемдері ҚР Салық кодексіне сәйкес 10% мөлшерлеме бойынша жеке табыс салығы (ЖТС) салынатын кіріске жатады. ЖТС міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ), міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (МКЗЖ), ерікті зейнетақы жарналары (ЕЗЖ) есебінен қалыптастырылған зейнетақы төлемдерінің барлық түрлері бойынша жиынтық түрде ұсталады. Осы Ережелер тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) емделуге ақы төлеу мақсатында БЖЗҚ-дан біржолғы зейнетақы төлемдеріне (БЗТ) де қатысты.

Біржолғы зейнетақы төлемі (БЗТ) – Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексінде белгіленген тәртіппен тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) емделуге ақы төлеу мақсатында салымшы (зейнетақы төлемдерін алушы) БЖЗҚ-дан алатын міндетті зейнетақы жарналары есебінен (ал 01.07.2023ж. дейін міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен де) қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының сомасы.

Естеріңізге сала кетейік, ЖТС-ты ұстаудың екі әдісі бар: БЗТ алған кезде бірден және зейнетақы алғанға дейін кейінге қалдырумен. Заңнамаға сәйкес ЖТС есептейтін салық агенті – БЖЗҚ, ол салықты

на индивидуальный пенсионный счет получателя в случае, если он был удержан. Если был выбран отложенный ИПН, то будут сняты обязательства по его уплате при получении ежемесячных пенсионных выплат.

Данные изменения будут действовать по 31 декабря 2025 г. (включительно), поскольку с 1 января 2026 г. вступает в силу новый Налоговый кодекс Республики Казахстан.

Для справки: согласно действующему Налоговому Кодексу пенсионные выплаты из ЕНПФ относятся к доходу, который облагается индивидуальным подоходным налогом (ИПН) по ставке 10%. Удержание ИПН производится совокупно по всем видам пенсионных выплат, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов (ОПВ), обязательных профессиональных пенсионных взносов (ОППВ), добровольных пенсионных взносов (ДПВ). Эти же правила касаются и единовременных пенсионных выплат (ЕПВ) из ЕНПФ в целях улучшения жилищных условий и (или) оплаты лечения.

Единовременная пенсионная выплата (ЕПВ) – сумма пенсионных накоплений, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов, (до 01.07.2023г. и за счет обязательных профессиональных пенсионных взносов), изымаемая вкладчиком (получателем пенсионных выплат) из ЕНПФ в целях улучшения жилищных условий и (или) оплаты лечения в порядке, установленном Социальным кодексом Республики Казахстан.

Напомним, что есть два способа удержания ИПН: сразу при получении ЕПВ и с отсрочкой до пенсии. Согласно законодательству налоговым агентом, который исчисляет ИПН, является ЕНПФ, который может удержать налог двумя способами в

жеке тұлғаның таңдауына қарай екі жолмен ұстай алады:

✔ БЗТ сомасының 10% төлемді жүзеге асыру кезінде бірден ұсталады.

✔ барлық пайдаланылатын зейнетақы жинақтарының 10%-ы алушы зейнеткерлікке шыққаннан кейін ұсталады. Бұл ретте салық сомасы тең бөліктерге бөлінеді және он алты жылдан аспайтын мерзім ішінде алушының ай сайынғы зейнетақы төлемдерінен шегеріледі.

ЖТС-ты қалай ұстау керектігін уәкілетті операторға өтініш берген кезде БЗТ алушы ғана шешеді.

зависимости от выбора физического лица:

✔ 10% от суммы ЕПВ удерживаются сразу при осуществлении выплаты.

✔ 10% от всех используемых пенсионных накоплений удерживаются после выхода получателя на пенсию. При этом сумма налога делится на равные части и вычитается из ежемесячных пенсионных выплат получателя в течение не более шестнадцати лет.

Каким образом удерживать ИПН, решает только получатель ЕПВ при подаче заявления уполномоченному оператору.

ЖАҢА САЛЫҚ КОДЕКСІ:

БЖЗҚ-дан төлем алушыларға қатысты не өзгереді?

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстан Республикасында жаңа Салық кодексі күшіне енеді. Онда Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан (БЖЗҚ) төлем алушыларға тікелей қатысты маңызды өзгерістер көзделген.

ЕҢ БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚ – ЖЕКЕ ТАБЫС САЛЫҒЫНАН БОСАТУ

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап зейнетақымен қамсыздандыруға бағытталған барлық зейнетақы жинақтары есебінен жасалатын төлемдер, сондай-ақ тұрғын үй жағдайын жақсартуға немесе емделуге арналған біржолғы зейнетақы төлемдері (БЗТ) жеке табыс салығынан (ЖТС) босатылады. Бірақ бұл

НОВЫЙ НАЛОГОВЫЙ КОДЕКС:

*что изменится для
получателей выплат из ЕНПФ*

С 1 января 2026 года в Республике Казахстан вступает в силу новый Налоговый кодекс. Он предусматривает важные изменения, которые напрямую касаются получателей пенсионных выплат из ЕНПФ.

ГЛАВНАЯ НОВОСТЬ - ОСВОБОЖДЕНИЕ ОТ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПОДОХОДНОГО НАЛОГА

С 1 января 2026 года пенсионные выплаты, направленные на пенсионное обеспечение за счет всех видов пенсионных накоплений, и единовременные пенсионные выплаты (ЕПВ), направленные на улучшение жилищных условий/оплату лечения, из ЕНПФ освобождаются от уплаты

жаңалық тек Қазақстан Республикасының резиденттеріне қатысты, бейрезиденттер үшін мұндай төлемдерге салынатын салық сақталады.

Қазіргі тәртіп қандай?

Қолданыстағы Салық кодексіне сәйкес, зейнетақы жарналары жеке зейнетақы шоттарына (ЖЗШ) жеке табыс салығы (ЖТС) ұсталмай, толық көлемде түседі (яғни, салықтық шегерім жасалады). Жинақтарды инвестициялаудың бүкіл кезеңі барысында алынған инвестициялық кіріске де ЖТС салынбайды. Алайда, БЖЗҚ-дан берілетін зейнетақы төлемдері мен біржолғы зейнетақы төлемдерінен (БЗТ) 10% мөлшерлеме бойынша ЖТС алынады (яғни, жинақтарды төлеу кезінде Салық кодексінде көзделген стандартты шегерім мөлшерінен асатын төлем сомасынан ЖТС ұсталады). Салық:

- ✔ міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ);
 - ✔ міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (МКЗЖ);
 - ✔ ерікті зейнетақы жарналары (ЕЗЖ)
- есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарынан жасалатын төлемдердің барлық түрлерінен жиынтық түрде есептеледі.

Айта кету керек, қолданыстағы заңнамаға сәйкес ЖТС тек жинақтарды төлеу кезінде ғана ұсталады, сондықтан қосарланған салық салу болмайды.

БЗТ-ны тұрғын үй жағдайын жақсартуға немесе емделуге пайдалану кезінде қазіргі таңда ЖТС ұсталады. Бұл ретте алушы мына екі нұсқаның бірін таңдай алады:

1. Салықты БЗТ-ны алған кезде бірден ұстап қалу;
2. Салықты зейнет жасына шыққанға дейін кейінге қалдыру.

2026 жылғы 1 қаңтарға дейін БЖЗҚ-дан төленетін зейнетақы төлемдері мен БЗТ-

индивидуального подоходного налога (ИПН). Исключение составляют выплаты накоплений нерезидентам Республики Казахстан.

Как сейчас?

Согласно действующему Налоговому кодексу уплачиваемые пенсионные взносы в полном размере поступают на индивидуальные пенсионные счета (ИПС) без их налогообложения (т.е. относятся на вычеты без удержания ИПН). В течение всего периода инвестирования накоплений инвестиционный доход также не облагается ИПН. Однако пенсионные выплаты и ЕПВ из ЕНПФ облагаются ИПН по ставке 10% (т.е. при выплате накоплений ИПН удерживается с суммы превышения выплаты размера стандартного вычета, предусмотренного Налоговым кодексом). Налог исчисляется совокупно по всем видам выплат пенсионных накоплений, сформированных за счет:

- ✔ обязательных пенсионных взносов (ОПВ);
- ✔ обязательных профессиональных пенсионных взносов (ОППВ);
- ✔ добровольных пенсионных взносов (ДПВ).

Подчеркиваем, что и по действующему законодательству ИПН удерживается только при выплате накоплений, поэтому нет двойного налогообложения.

При использовании ЕПВ на улучшение жилищных условий/оплату лечения ИПН сейчас удерживается. При этом получатель может выбрать один из двух вариантов:

1. удержание налога сразу при получении ЕПВ;
2. удержание с отсрочкой до выхода на пенсию.

До 1 января 2026 года действующий порядок исчисления, удержания и уплаты

дан ЖТС-ты есептеу, ұстап қалу және төлеудің қолданыстағы тәртібі өзгеріссіз қалады.

2026 жылдан бастап қалай болмақ?

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап жеке табыс салығы БЗТ мен зейнетақы төлемдерінің барлық түрлерінен ұсталмайтын болады. Тек алушы Қазақстан Республикасының резиденті болмаған жағдайда салық салынады, яғни бұл өзгерістің бейрезиденттерге қатысы жоқ.

Жаңа жылдан бастап тұрғын үй жағдайын жақсарту немесе емделу мақсатында пайдаланылған біржолғы зейнетақы төлемдерінен ұстауға тиіс, бірақ зейнетке шыққанға дейін кейінге қалдырылған жеке табыс салығы бойынша есептелген берешек міндеттемелердің де күші жойылады. Алайда, алушы біржолғы зейнетақы төлемін пайдалану кезінде ЖТС-ты бірден төлеген болса, оны бюджеттен қайтару көзделмеген.

Ерікті зейнетақы жарналарына (ЕЗЖ) қатысты не өзгереді?

2026 жылдың 1 қаңтарынан бастап жеке тұлғалардың өз пайдасына аударған ерікті зейнетақы жарналары бойынша салықтық шегерімдер жойылады. Қазіргі таңда мұндай шегерімдер жалақыдан ұсталған салықты азайту үшін қолданылады.

Дегенмен, жеңілдіктердің бірқатары сақталады:

ИПН с пенсионных выплат и ЕПВ из ЕНПФ останется без изменений.

Как будет с 2026 года?

С 1 января 2026 года ИПН не будет удерживаться со всех видов пенсионных выплат ЕПВ. Исключение составят случаи, когда получатель является нерезидентом Республики Казахстан - в этом случае налог сохранится.

Кроме того, с этой даты отменяются обязательства по уплате ИПН, ранее начисленные при использовании ЕПВ на жилье или лечение, которые получатель отсрочил до выхода на пенсию. Это значит, что спишутся налоговые обязательства, если получатель при изъятии ЕПВ выбрал вариант отложенного ИПН. Если получатель ранее выбрал вариант уплаты ИПН сразу при получении ЕПВ, то его возврат из бюджета не предусмотрен.

Что изменится при уплате добровольных пенсионных взносов (ДПВ)?

С 1 января 2026 года отменяются налоговые вычеты по уплате ДПВ, которые вкладчики перечисляют в свою пользу. Сейчас такие вычеты применяются в установленных Налоговым кодексом размерах к доходу, облагаемому у источника выплаты.

При этом и далее сохраняются важные льготы. *Во-первых*, для работника – если ДПВ перечисляет работодатель (налоговый агент) в пользу работника, эти суммы не считаются доходом такого работника и не облагаются ИПН. *Во-вторых*, для работодателя – если работодатель перечисляет ДПВ на ИПС работника, то такие расходы работодателя относятся на вычет при расчёте его корпоративного подоходного налога.

✔ Егер ЕЗЖ-ны жұмыс беруші қызметкерінің пайдасына аударса, бұл сома қызметкердің табысы болып саналмайды және ЖТС салынбайды.

✔ Жұмыс беруші ЕЗЖ-ны шығынға жатқызып, корпоративтік табыс салығын азайта алады.

Осылайша, жұмыс беруші қызметкер үшін ЕЗЖ төлесе, екі жақ та – қызметкер де, жұмыс беруші де салықтық жеңілдікке ие болады.

ЕЗЖ есебінен қалыптасқан зейнетақы төлемдері де басқа төлемдер сияқты толық көлемде ЖТС-тан босатылады.

Таким образом, при уплате ДПВ работодателем в пользу работника налоговые преимущества получают обе стороны — и работник, и работодатель.

А выплаты накоплений, сформированных за счет ДПВ, как и другие виды выплат, будут полностью освобождены от уплаты ИПН.

ЭФИРДЕ «ЗЕЙНЕТАҚЫ НАВИГАТОРЫ»: BUSINESS FM РАДИО-ТОЛҚЫНЫНДА ЖӘНЕ БІРЫҢҒАЙ ЖИНАҚТАУШЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫ МЕН BUSINESS FM-НІҢ YOUTUBE-АРНАЛАРЫНДА ЖАҢА МАУСЫМ

2025 жылғы 2 қазанда «Зейнетақы навигаторы» атты аудио және бейне подкасттардың жаңа маусымы басталады. Бұл – БЖЗҚ мен еліміздегі жетекші іскерлік радиостанциялардың бірі Business FM-нің бірлескен жобасы.

Бағдарлама жүргізушілері Рустам Мақсұтов пен Ерланби Даулетияр БЖЗҚ және Ұлттық Банк сарапшыларымен бірге еліміздің зейнетақы жүйесіне қатысты ең өзекті тақырыптарды талқылап, тыңдарман мен көрерменге осы саладағы әлемдік үрдістер туралы әңгімелеп береді.

ЭФИРДЕ ЕКІНШІ ЖЫЛ

Жоба қазақстандықтардың зейнетақы жүйесіне қатысты қаржылық сауаттылығын

«ПЕНСИОННЫЙ НАВИГАТОР» В ЭФИРЕ: НОВЫЙ СЕЗОН НА РАДИОСТАНЦИИ BUSINESS FM И YOUTUBE-КАНАЛАХ BUSINESS FM И БЖЗҚ ЕНПФ

2 октября 2025 года стартует новый сезон аудио- и видеоподкастов «Пенсионный навигатор» - совместный проект ЕНПФ и одной из ведущих деловых радиостанций страны Business FM.

Рустам Максутов и Ерланби Даулетьяр (ведущие программы) вместе с экспертами ЕНПФ и Национального Банка Республики Казахстан обсудят самые актуальные темы, касающиеся пенсионной системы страны, а также расскажут слушателям и зрителям о мировых тенденциях в этой сфере.

ВТОРОЙ ГОД В ЭФИРЕ

Проект реализуется второй год с целью повышения финансовой грамотности

арттыру мақсатында екінші жыл жүзеге асырылып келеді. Бағдарлама форматы мазмұнды сұхбаттарды, тәжірибелік кейстерді және көрнекі түсіндірмелерді қамтиды. Ол Business FM аудиториясына, яғни кәсіпкерлерге, бизнес өкілдеріне, сондай-ақ өз зейнетақы жинақтарын тиімді қалыптастыруға және басқаруға қызығушылық танытқан барлық азаматтарға арналған.

ҚАНДАЙ ТАҚЫРЫПТАР ТАЛҚЫЛАНАДЫ?

Тыңдармандар мен көрермендер жаһандық демографиялық трендтер, жинақтаушы компонентке көшу үрдісі, зейнетақыны ұзақ мерзімді жоспарлаудың маңызы, қызметкерлерді ынталандыру жолдары, зейнетақы активтерін басқару қағидаттары, жинақтарды инвестициялық портфельдерді басқарушы компанияларға беру мүмкіндігі, мультипортфельдік басқаруды енгізу мақсаттары, сондай-ақ төлем түрлері мен зейнетақы заңнамасындағы өзгерістер туралы толыққанды ақпаратқа қол жеткізіп, кәсіби мамандар кеңесін тыңдай алады.

ҚАШАН ЖӘНЕ ҚАЙДАН ТЫҢДАУҒА ЖӘНЕ КӨРУГЕ БОЛАДЫ?

«Зейнетақы навигаторы» бағдарламасы Business FM радиотолқынында бейсенбі күндері сағат 8:20-дан асқанда эфирге шығады. Эфирден кейін шығарылымдарды Business FM және БЖЗҚ-ның YouTube-арналарынан тамашалауға болады.

Business FM радиосының хабарлары Астанада – 105,4 FM, Алматыда – 89,6 FM, Шымкентте – 107,7 FM толқынында таратылады. Сондай-ақ бағдарламаны әлемнің кез келген нүктесінен онлайн режимде, БЖЗҚ-ның ресми сайтынан және арнайы тегін қосымшасы арқылы тыңдау мүмкіндігі бар. Подкасттар Google, Yandex, iTunes платформаларында да жарияланады.

ХАБАРДАР БОЛЫҢЫЗ

Қазақстанның зейнетақы жүйесіндегі басты жаңалықтар туралы біліп, сала мамандарынан пайдалы кеңес алу үшін «Зейнетақы навигаторын» тыңдаңыз және көріңіз.

казахстанцев в области пенсионной системы. Его формат сочетает содержательные интервью, практические кейсы и наглядные пояснения. Программа ориентирована на аудиторию Business FM: предпринимателей, бизнесменов, а также всех, кто заинтересован в формировании и эффективном управлении своими пенсионными накоплениями.

ЧТО ОБСУДИМ?

Слушатели и зрители узнают о глобальных демографических трендах, мировой тенденции перехода к накопительному компоненту, важности долгосрочного планирования пенсии и путях повышения мотивации сотрудников в этом направлении, принципах управления пенсионными активами, возможности передачи накоплений в управление УИП, целях внедрения мультипортфельного управления, а также о видах выплат и изменениях в пенсионном законодательстве.

КОГДА И ГДЕ СЛУШАТЬ?

Программа «Пенсионный навигатор» выходит на радиостанции Business FM по четвергам с 8:20. После эфира выпуски доступны на YouTube-каналах Business FM и БЖЗҚ ЕНПФ.

Радио Business FM вещает в Астане на волне 105,4 FM, Алматы на волне 89,6 FM, Шымкенте - 107,7 FM. Программу «Пенсионный навигатор» можно слушать в любой точке земного шара онлайн, на сайте и через специальное бесплатное приложение. Программы также публикуются в подкастах Google, Yandex, iTunes.

БУДЬТЕ В КУРСЕ

Слушайте и смотрите «Пенсионный навигатор», чтобы узнавать о ключевых новостях казахстанской пенсионной системы и получать рекомендации от ведущих специалистов отрасли.

Табысты алмастыру коэффициентінің маңызы және оның зейнетақы жүйесіндегі рөлі

Чем важен коэффициент замещения дохода и его роль в пенсионной системе

Халықаралық ұйымдар зейнетақының лайықтылығының маңызды көрсеткіштерінің бірі ретінде табысты алмастыру коэффициентін (ТАК) атайды. Бұл зейнетақы төлемдері мен қызметкердің зейнеткерлікке шыққанға дейінгі жалақысының арақатынасын, яғни оның зейнетақысы жалақысын қаншалықты алмастыра алғанын көрсетеді.

Айта кету керек, ТАК – бұл мақсатты бағдар, оның мәні әр қызметкер үшін бірегей және оның еңбек табысы мен өтіліне, зейнетақы жарналарын жинақтаушы зейнетақы шотына аударудың жүйелілігі мен толықтығына тікелей байланысты.

Қазақстан Республикасының зейнетақы жүйесін 2030 жылға дейін модернизациялау тұжырымдамасында зейнетақы жүйесіне қатысу өтілі кемінде 35 жыл және аударымдардың жүйелілігі жылына 12 рет болған кезде жиынтық зейнетақы төлемдерін еңбекақысының кемінде 40% деңгейінде (Халықаралық еңбек ұйымының стандарты) сақтау көзделген.

2024 жылы зейнеткерлік жасқа жеткен және зейнетақы төлемдерін (мемлекеттен ынтымақты және базалық, сондай-ақ БЖЗҚ-

Международные организации одним из важных показателей адекватности пенсии выделяют коэффициент замещения дохода (КЗД). Он отражает соотношение между пенсионными выплатами и заработной платой работника до выхода на пенсию, т.е. насколько его пенсионный доход замещает трудовой доход.

При этом следует отметить, что КЗД - это целевой ориентир, его величина индивидуальна для каждого работника и зависит от его трудового дохода и стажа, регулярности и полноты отчисления пенсионных взносов на свой накопительный пенсионный счет.

Концепцией дальнейшей модернизации пенсионной системы Республики Казахстан до 2030 года предусмотрено сохранение КЗД совокупными пенсионными выплатами на уровне не менее 40% утраченного заработка (стандарт Международной организации труда) при стаже участия в пенсионной системе не менее 35 лет и регулярности отчислений 12 раз в год.

Коэффициент замещения у вкладчиков ЕНПФ, которые достигли пенсионного

дан жинақтаушы зейнетақы) ала бастаған БЖЗҚ салымшыларының зейнетақының барлық түрлерін қосқандағы төлем жиынтығының алмастыру коэффициенті жалақының орташа деңгейінің 41%-дан астамын құрады.

Дамыған елдерден байқап отырғанымыздай, алдағы уақытта зейнетақының басым бөлігі жинақтаушы зейнетақыдан құралады. Отандық жинақтаушы зейнетақы жүйесі адамның еңбек жолының толық кезеңі саналатын өзінің шамамен 40 жылдық циклына әлі жеткен жоқ. Осыған байланысты зейнетке шыққандардың жинақтау жүйесіндегі өтілі әзірге жеткіліксіз. Сонымен қатар, жинақтаушы жүйені енгізудің алғашқы жылдары табыстың төмен болуы, жарналардың уақытылы және толығымен аударылмауы өз әсерін тигізді. Сондықтан қазіргі зейнетақы төлемдерінде ынтымақты зейнетақының үлесі жоғары, дегенмен жылдан-жылға азайып келеді.

Актuarлық есептерге сәйкес болашақта еңбек жолын 2024 жылы бастаған (22 жасында) және 2065 жылы зейнетке шығатын салымшылардағы жинақтаушы зейнетақы есебінен алмастыру коэффициенті олардың табысының кем дегенде 35%-ын құрайды. Бұл ретте жинақтаушы зейнетақы қызметкерлердің міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ) және жұмыс берушілердің міндетті зейнетақы жарналары (ЖМЗЖ) есебінен қалыптастырылады. Бұған қоса азаматтар мөлшері БЖЗҚ-ға МЗЖ аударымдарының өтіліне байланысты болатын базалық зейнетақы алады. Мұндай қызметкерлердің ынтымақты зейнетақы алуға құқығы болмайды.

Қазіргі уақытта БЖЗҚ әрбір салымшы үшін орташа айлық табысты алмастыру коэффициентін есептеуді мемлекеттік ақпараттық жүйелерден алынған мәліметтер негізінде заңнамаға сәйкес жүзеге асырады.

возраста в 2024 году и стали получать пенсионные выплаты (солидарную и базовую пенсию от государства, а также накопительную пенсию из ЕНПФ), в совокупности по всем видам пенсий составил более 41% от среднего уровня зарплат.

В перспективе, как это происходит в развитых странах, все большую часть в совокупной пенсии будет составлять накопительная пенсия. Казахская накопительная пенсионная система пока еще не прошла свой полный цикл, который составляет около 40 лет – полный период трудовой деятельности человека. Поэтому те, кто выходит на пенсию еще не имеют достаточного стажа накоплений. Кроме того, как известно, в первые годы внедрения накопительной системы характеризовались невысокими доходами, нерегулярностью и неполнотой взносов. Поэтому более высокая доля солидарной пенсии пока сохраняется, но постепенно уменьшается.

В будущем, согласно актуарным оценкам, коэффициент замещения за счет накопительной пенсии у вкладчиков, которые начали свой трудовой путь в 2024 году (в возрасте 22 года) и выйдут на пенсию в 2065 году, составит от 35% и выше от их заработка. При этом накопительная пенсия будет формироваться за счет обязательных пенсионных взносов работников (ОПВ) и работодателей (ОПВР). Кроме того, граждане будут получать базовую пенсию, размер которой также зависит от стажа отчислений ОПВ в ЕНПФ. Права на солидарную пенсию у таких работников уже не будет.

В настоящее время расчет коэффициента замещения среднемесячного дохода для каждого вкладчика осуществляется ЕНПФ на основании сведений из государственных информационных систем, в пределах, предусмотренных законодательством.

Біржолғы зейнетақы төлемдерін (БЗТ) тұрғын үй жағдайларын жақсартуға және/немесе емдеуге пайдалану үшін ТАК қалай есептеледі

Төмендегі шарттардың бірі сақталған жағдайда БЖЗҚ-да зейнетақы жинақтары бар адамдардың біржолғы зейнетақы төлемдерін (БЗТ) алуға құқылы екенін атап өткен жөн:

- ✔ Зейнетақы жинақтары ең төменгі жеткіліктілік шегінен асса
- ✔ Болашақ зейнетақы (ынтымақты және базалық) ағымдағы табыстың кемінде 40%-н құраса
- ✔ Сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шарты жасалса.

Заңнамада ТАК есептеу алгоритмі келесідей бекітілген:

Ай сайынғы зейнетақы (тағайындалған күнгі базалық+ынтымақты) алушының соңғы 5 жылдағы (зейнеткерлікке шыққанға дейінгі) орташа айлық табысына (ОАТ) бөлінеді. ОАТ шамасы инфляцияны ескере отырып түзетілген 5 жыл ішіндегі оның нақты міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ) туралы деректер негізінде есептеледі және республика бойынша орташа айлық табыспен шектеледі.

Әлеуметтік кодекске сәйкес зейнетақы төлемдері тағайындалған еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдерін алушылар және өмір бойы ай сайынғы қамту төленетін отставкадағы судьялар үшін ОАТ ауыстыру коэффициенті 40%-ға тең бекітіледі.

ТАК есептеу үшін тек базалық және ынтымақты зейнетақылар есепке алынады, олар зейнеткерге 40%-дан төмен емес өмір бойғы кірісті қамтамасыз етуі керек. ТАК-тың осындай деңгейіне жеткен кезде зейнеткер өз жинақтарының 50%-на дейінгі соманы тұрғын үйге немесе емделуге пайдалана алады.

Как рассчитывается КЗД в целях использования единовременных пенсионных выплат (ЕПВ) на улучшение жилищных условий и/или лечение

Следует отметить, что лица, имеющие пенсионные накопления в ЕНПФ, имеют право на единовременные пенсионные выплаты (ЕПВ) при соблюдении одного из следующих условий:

- ✔ Пенсионные накопления превышают порог минимальной достаточности
- ✔ Будущая пенсия (солидарная и базовая) составила не ниже 40% от текущего дохода¹
- ✔ Заключен договор пенсионного аннуитета со страховой организацией.

Законодательством алгоритм расчета КЗД определен следующим образом:

Ежемесячная пенсия (базовая + солидарная на дату назначения) делится на среднемесячный доход получателя (СДП) за последние 5 лет (до выхода на пенсию). Величина СДП рассчитывается на основе данных о его фактических обязательных пенсионных взносах (ОПВ) за 5 лет, скорректированных с учетом инфляции, и ограничена среднемесячным доходом по республике.

Для получателей пенсионных выплат за выслугу лет, которым назначены пенсионные выплаты в соответствии с Социальным кодексом, и судей в отставке, которым выплачивается ежемесячное пожизненное содержание, коэффициент замещения СДП принимается равным 40%.

Обратим внимание, что для расчета КЗД учитываются только базовая и солидарная пенсии, которые должны обеспечить пенсионеру пожизненный доход не ниже 40%. При достижения такого уровня КЗД пенсионер может использовать на жилье или лечение до 50% своих накоплений.

Егер азамат зейнетақы аннуитеті шартын жасаған болса, яғни сақтандыру компаниясынан ағымдағы қаржы жылына белгіленген ең төменгі күнкөріс деңгейінің кем дегенде 70% көлеміндегі өмір бойғы зейнетақы төлемін алса, ол БЖЗҚ-дағы өзінің зейнетақы шотындағы барлық жинақтарды тұрғын үйге немесе емделуге пайдалануға құқылы.

Алмастыру коэффициентінің мәнін түсіну азаматтарға зейнетақы төлемдері арқылы қаржылық тұрақтылығын жоспарлауға көмектеседі. Жыл сайын жинақтаушы зейнетақының маңызы артып келеді. Барлық азаматтар үшін мемлекеттік саясат пен зейнетақы жүйесінің лайықты зейнетақыны қамтамасыз ету бағытында дамуы маңызды.

Если человек заключил договор пенсионного аннуитета, то есть получает из страховой компании пожизненную пенсионную выплату не менее 70% от величины прожиточного минимума, установленной на текущий финансовый год, он может использовать на жилье или лечение все накопления на своем пенсионном счете в ЕНПФ.

Понимание значения коэффициента замещения помогает гражданам планировать свою финансовую стабильность за счет пенсионных выплат. С каждым годом роль накопительной пенсии становится всё важнее. Важно, чтобы государственная политика и пенсионная система развивались в направлении обеспечения адекватной пенсии для всех граждан.

¹ есептеу Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 30 маусымдағы № 521 қаулысымен бекітілген ТАК айқындау әдістемесіне сәйкес жүзеге асырылады (<https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000521>)

¹ расчет осуществляется согласно Методике определения КЗД, утвержденной Постановлением Правительства Республики Казахстан от 30 июня 2023 года № 521 (<https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000521>)

ТАБЫС ТАРИХЫ ИСТОРИИ УСПЕХА

Сәрсенғалиева Аман

Мен, Сәрсенғалиева Аман, 1963 жылғы 3 наурызда Түркменстан Республикасы, Балқан облысында дүниеге келдім. 44 жыл еңбек еттім, еңбек жолымды туған жерім Түркменстан еліндегі теміржол саласында 2 жыл қатарынан еңбек етумен бастадым. 1982 жылы ата жұртым – Қазақстан Республикасы, Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қаласына көшіп келіп, сол қаладағы темір жолда еңбек етумен жалғастырдым. Онда үздіксіз 10 жыл қызмет еттім. Одан әрі Жаңаөзен қаласындағы жұмыспен қамту және әлуметтік қамсыздандыру мекемесіне

Сәрсенғалиева Аман

Я, Сарсенгалиева Аман, родилась 3 марта 1963 года в Республике Туркменистан. Трудовую деятельность начала на железной дороге. В 1982 году вместе с семьей переехала в город Жанаозен Мангыстауской области Казахстана и продолжила карьеру в системе железных дорог. Проработав там без перерыва 10 лет, перешла на работу в центр занятости и социального обеспечения г. Жанаозен - в должности главного специалиста общий стаж составил 24 года. В 2014 году с семьей переехала в город Актау и устроилась на работу в Актауский международный

жұмысқа орналасып, 24 жыл бас маман ретінде халыққа үздіксіз қызмет көрсеттім. 2014 жылы отбасыммен Ақтау қаласына қоныс аударып, Ақтау қаласындағы «Ақтау халықаралық теңіз портында» еңбек еттім. 2024 жылдың наурыз айында зейнетке шықтым. Бар өмірімді елге қызмет етуге арнадым. Бүгінде сол еңбегімнің зейнетін көріп отырмын. Зейнетке шыққаннан кейін, әрине көп нәрсе өзгерді. Шүкір ететінім, осындай үздіксіз еңбектің арқасында жоғары мөлшердегі зейнетақымды уақытылы алып, зейнетке шыққан соң бейнетімнің зейнетін көріп отырған аяулы әжемін. Зейнеткер болсам да алла берген денсаулығымның арқасында әлі де қызметте жүрмін.

Қазіргі жастарға айтарым, ерінбей еңбек етіп, зейнетақы қорына уақытылы жарналарыңызды аударып отыру керек. Түбінде жиналған қордың рахатын көресіздер. Қазір салымшылардың зейнетақы қорына жинаған қаражатының жемісін көруге көп мүмкіндіктер жасалған! Міне мен де, сол көп салымшылардың бірі ретінде үй алу мүмкіндігіне жетіп отырмын.

Жастардан сұрайтыным, жинақтаушы зейнетақы жүйесінің болашағына сеніммен қараңыздар. Қария шақтарыңызда қамсыз өмір сүргілеріңіз келсе, бүгіннен бастап қамданыңыздар!

Зенченко Марина Геннадьевна (СҚО, Петропавл қаласы)

Мен, Зенченко Марина Геннадьевна, 1964 жылы Петропавл қаласында дүниеге келдім. №2 орта мектептің физика-математика сыныбында білім алып, арман қуып жоғары оқу орнына түстім. Университетті аяқтаған соң еңбек жолымды Омбы қаласында бастадым. Ал 1989 жылы туған қаламдағы облыстық психиатриялық ауруханада экономист болып жұмыс істей бастадым.

морской порт. В марте 2024 года вышла на пенсию. Всю свою жизнь я посвятила служению стране. После выхода на заслуженный отдых, конечно, многое изменилось, но благодаря своему стажу и своевременным взносам получаю достойную пенсию.

Обращаясь к молодому поколению, хотелось бы пожелать упорно трудиться и вовремя платить взносы в пенсионный фонд. Это будет прекрасным залогом обеспеченной старости. Ведь в настоящее время есть много возможностей для этого. Задумывайтесь об этом уже сегодня!

Зенченко Марина Геннадьевна (СКО, город Петропавл)

Я, Зенченко Марина Геннадьевна, родилась в 1964 году в городе Петропавловске. Училась в физико-математическом классе средней школы номер 2. Затем закончив обучение в ВУЗе, свою трудовую деятельность начала в городе Омске, а с 1989 года перешла работать экономистом в областную психиатрическую больницу в родном городе. В 1992 году стала главным

1992 жылы осы мекемедегі бас бухгалтер қызметіне тағайындалдым. Содан бері бүкіл еңбек жолым осы ауруханамен тікелей байланысты болды. Зейнет жасына дейінгі барлық уақытымды осы жерде абыроймен өткіздім.

Аурухана бірнеше мәрте қайта ұйымдас-тырылғанымен, біз әрдайым міндетті зейнетақы жарналарын уақытылы ауда-рып, олардың толық түсуін қадағалап отырдық. Бұл ретте Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры Солтүстік Қазақстан облыстық филиалының қызметкерлерінен үнемі білікті кеңес алып отырдық. Олар жұмыс орнымызға жиі келіп, Қор көрсететін қызметтер туралы түсіндіріп, жинақтаушы зейнетақы жүйесінің маңызы мен пайда-сын жан-жақты айтып беретін.

Маман кеңестерінің арқасында көпшілігі-міз зейнетақы жинақтарын тұрғын үй жағдайын жақсартуға немесе емделуге пайдалануға болатынын білдік. Өзім де осы мүмкіндікті пайдаланып, зейнетақы жинағымның бір бөлігін ұлымның ипотекалық несиесін өтеуге жұмсадым.

бухгалтером. Вся моя деятельность прошла здесь до пенсионного возраста.

Несмотря на некоторые реорганизации нашей больницы, мы всегда отчисляли необходимые взносы и следили за их поступлениями. Отмечу, что при каждом обращении, мы получали грамотные консультации в областном филиале ЕНПФ. Неоднократно они приходили к нам на предприятие и рассказывали какие услуги оказывает Фонд, а также о значимости накопительной системы и ее пользе. Так, многие из нас благодаря консультациям специалистов Фонда узнали о возможности использования накоплений на лечение или улучшение жилищных условий. В частности, я использовала их на погашение ипотечного кредита своего сына.

«Жұмысшы мамандықтарының жылы» – БЖЗҚ филиалдарының назарында

Мемлекет басшысы 2025 жылды жұмысшы мамандықтарының жылы деп жариялаған еді. Қарағанды аймағы – Қазақстан өнеркәсібінің алдыңғы шебінде тұрған өңірлердің бірі.

Қарағанды облыстық филиалы күнделікті қызметі барысында тұрғындармен, әсіресе, өңір кәсіпорындары мен ұйымдарындағы еңбек ұжымдарымен ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын ұдайы жүргізіп отырады. Мұндағы басты мақсат – халықтың зейнет-ақы саласындағы қаржылық сауаттылығын арттыру.

Жыл толық аяқталмаса да, филиал мамандары облыстың ірі кәсіпорындарында бірқатар кездесулер өткізді. Атап

«Год рабочих профессий» в центре внимания филиалов ЕНПФ

Как известно, Президент страны объявил 2025 год - Годом рабочих профессий, а Карагандинский регион является одним из флагманов промышленности Казахстана.

В своей повседневной деятельности Карагандинский областной филиал АО ЕНПФ акцентирует свое внимание в том числе и на проведении информационно-разъяснительной работы среди сотрудников предприятий и организаций области. Цель проводимых мероприятий – повышение финансовой грамотности населения в части пенсионного обеспечения.

За неполный год работы Карагандинский областной филиал провел встречи на таких крупных предприятиях области как

айтқанда: онлайн форматта – «Шұбаркөл көмір» АҚ және «Kazakhmys Coal» ЖШС кәсіпорындарымен, Теміртау қаласындағы өндіріс орындарында – қала әкімдігімен бірлесіп, сондай-ақ «Жәйрем кен байыту комбинаты» АҚ мен «Bary Mining» ЖШС-де – облыс әкімдігінің ішкі саясат бөлімімен бірлесе отырып кездесулер ұйымдастырды.

Кездесу барысында жұмысшылар БЖЗҚ-дан берілетін төлемдер, зейнетақы аннуитеті, арнайы әлеуметтік төлемдер, алаяқтықтың алдын алу жолдары және басқа да көптеген сұрақтарына кәсіби мамандардан толыққанды жауап алды. Барлық сауалдарға филиал мамандары жан-жақты кеңес беріп, барынша көмек көрсетті.

Осындай жүйелі жұмыстың нәтижесінде күрделі өндіріс орындарында еңбек етіп жүрген азаматтардың жинақтаушы зейнетақы жүйесіне деген сенімі нығайып, қаржылық сауаттылығы арта түсуде. Сондай-ақ, өз болашағына жауапкершілікпен қарау мәдениеті де қалыптасып келеді.

- угольный разрез АО «Шубарколь комир» (онлайн), ТОО «Kazakhmys Coal» (онлайн), промышленные предприятия в г. Темиртау (совместно с Акиматом г.Темиртау), АО «Жайремский ГОК», ТОО «Bary Mining» (совместно с отделом внутренней политики Акимата Карагандинской области).

Сотрудники ЕНПФ отмечают, что от рабочих поступает много вопросов по выплатам из ЕНПФ, о пенсионном аннуитете, специальной социальной выплате, методам борьбы с мошенниками и многом другом. На все свои вопросы работники получают от специалистов филиала подробные ответы.

Итогом проводимой работы становится укрепление доверия к пенсионной системе страны среди работников предприятий и организации, повышение их финансовой грамотности и формирования ответственного отношения к будущему пенсионному обеспечению.

ЕЛІМІЗДІҢ
ЕҢСЕЛІ ЗАҢЫНА - **30 ЖЫЛ!**

**ОСНОВНОМУ
ЗАКОНУ СТРАНЫ 30 ЛЕТ!**

30 тамыз – Қазақстан Республикасының Конституциясы күні. Ол – еліміздің тәуелсіздігі мен бірлігінің құқықтық негіздерін айшықтаған маңызды мемлекеттік мереке. Бұл күн 1995 жылы Қазақстанның негізгі заңдық нормасын қабылдау құрметіне белгіленді.

День Конституции Республики Казахстан, отмечаемый 30 августа, является важным государственным праздником, который символизирует основополагающие принципы и ценности, по которым живет наша страна. Этот день был установлен в честь принятия основной юридической нормы Казахстана в 1995 году.

Қазақстан Республикасының Конституциясы – мемлекеттік құрылымның негіздерін, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын, сондай-ақ мемлекеттік билік органдарының жұмыс істеу тетіктерін айқындайтын жоғары заң/ Конституцияны қабылдау Тәуелсіз Қазақстанның қалыптасуындағы маңызды қадам болды.

ҚР Конституциясы негізгі құжат бола отырып, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын ғана емес, сонымен қатар зейнетақы жүйесін қоса алғанда, әлеуметтік қамсыздандыруды ұйымдастыру қағидаттарын да айқындайды. Конституция Қазақстанды ең жоғары құндылықтары адам болып табылатын демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде белгілейді. Ата заң өмір сүру құқығына, жеке бас бостандығына, жеке өмірге қол сұғудың болмауына, еңбек жағдайлары мен бостандығына, демалу құқығы мен меншік құқығына және әлеуметтік әділдікті қамтамасыз ететін басқа да құқықтарға және өз қабілеттерін жүзеге асыруға, азаматтардың қажеттіліктерін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Қазақстан Республикасының Конституциясы күні – отандастарымыздың әділ және өркениетті елде өмір сүруге деген бірлескен ұмтылысын білдіретін маңызды мереке.

Конституция Республики Казахстан представляет собой высший закон, определяющий основы государственного устройства, права и свободы граждан, а также механизмы функционирования органов государственной власти. Принятие Конституции стало важным этапом в становлении независимого Казахстана.

Являясь основополагающим документом, Конституция РК определяет не только права и свободы граждан, но и принципы организации социального обеспечения, включая пенсионную систему. Конституция устанавливает Казахстан демократическим, светским, правовым и социальным государством, высшими ценностями которого является человек. Основной Закон страны гарантирует право на жизнь, личную свободу, право на неприкосновенность частной жизни, право на свободу и условия труда, право на отдых и право на собственность и другие права, обеспечивающие социальную справедливость и возможность реализовывать свои способности и обеспечивать потребности граждан.

День Конституции Республики Казахстан — это значимый праздник, который объединяет казахстанцев в стремлении жить в справедливой и процветающей стране.

ҚАРИЯ ШАҚҚА ЖИНАҢЫЗ!
ДАРІЯ БАҚҚА ЖИНАҢЫЗ!

КОПИТЕ НА СТАРОСТЬ!
КОПИТЕ НА РАДОСТЬ!

Е Н^{PRO} П Ф

  /enpfkz

  /enpf.kz